

Geertjesgolf

ZANDWIN- EN HERINRICHTINGSPLAN

Werkplan 2024

Zandwin- en herinrichtingsproject "Geertjesgolf"

Werkplan 2024

Zaaknummer Ow-vergunning: 2012-003281
Datum Ow-vergunning: afgifte 21 oktober 2013
(onherroepelijk 01-07-2015)

Opsteller: Winruimte Geertjesgolf BV
Dijk 61
6645 KA Winssen

Contactpersoon: ing. H. van der Linde

Telefoonnummer: 024-6790215 / 06-25077896

E-mail: hvanderlinde@nederzand.nl

Datum: 15 november 2023

Status: definitief

Leeswijzer

Voor u ligt het Werkplan 2024 van het zandwin- en herinrichtingsproject "Geertjesgolf" zoals dit is voorgeschreven in voorschrift 9 van de door de provincie Gelderland verleende vergunning op grond van de Ontgrondingenwet. Het betreft een beschrijving van het verloop van het project tot en met 2023 en de aanpak van de in 2024 voorziene werkzaamheden en een aantal daarbij behorende kaartbijlagen.

Inhoudsopgave

	Pag
1. Aard, locatie en omvang van de te verrichten werkzaamheden	6
1.1 Aard van de werkzaamheden	6
1.2 Locatie en omvang van de werkzaamheden	6
1.2.1 Opruimwerk Westplas	6
1.2.2 Afruimen afdek gedeelte Westplas	6
1.2.3 Zandwinning en voorscheiding Westplas	8
1.2.4 Zandwinning en productie Voorhaven	10
1.2.5 Overige werkzaamheden	11
2. In te zetten materieel	14
3. Rijroutes	15
4. Depots	16
5. Overige aandachtspunten	17
5.1 Uitzetwerk	17
5.2 Inventarisatie flora en fauna	17
5.3 Wijze van realisatie van taluds	17
5.4 KLIC-melding	17
5.5 Natuurtechnische begeleiding	17
5.6 Aanbrengen beplanting	17
5.7 Grondbalans	18
5.8 Peilschaal	18
5.9 Termijn afronding werkzaamheden	18

Bijlagen:

1. *Werkvak Voorhaven*
2. *Werkvak Westplas*

1 Aard, locatie en omvang van de te verrichten werkzaamheden

1.1 Aard van de werkzaamheden

In de periode waarop onderhavig Werkplan betrekking heeft zullen de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- het afruimen van afdekkende klei op een gedeelte van de Westplas
- zandwinning en voorscheiding Westplas
- zandwinning en productie Voorhaven
- overige werkzaamheden.

1.2 Locatie en omvang van de werkzaamheden

1.2.1 Opruimwerk Westplas

Het grootste deel van de voormalige wegen, bestaande beplanting en kabels en leidingen die moesten wijken voor de aanleg van de Westplas is inmiddels verwijderd. In 2024 zijn geen verdere opruimwerkzaamheden voorzien.

1.2.2 Afruimen afdek gedeelte Westplas

Bij de afdekverwijdering van de binnendijkse winplassen komen zeer grote hoeveelheden klei vrij (4-5 miljoen m³). Deze klei is voor een belangrijk deel bruikbaar of bruikbaar te maken voor hoogwaardige toepassingen zoals keramische doeleinden en dijkklei (hoofdzakelijk erosieklasse 1). In augustus 2017 is de aannemer begonnen met het afgraven van de afdek op een gedeelte van de Westplas. De op kaartbijlage 2 egaal blauw gekleurde delen van de plas waren eind 2023 reeds tot op de zandspiegel van kleiafdek ontdaan.

De met een blauwe arcering aangegeven delen van de plas zijn al deels in uitvoering of komen naar verwachting in 2024 aan bod. De voortgang van de kleiwinning is op een aantal locaties afhankelijk van het in 2018 gestarte en inmiddels uitgebreide archeologische onderzoek. Na een moeizame zoektocht (boringen, proefsleuven en proefvakken) is er inmiddels een door de provincie Gelderland goedgekeurde archeologische verwachtingenkaart voor de Westplas tot stand gekomen en zijn er vervolgens, na in 2021 en 2022 uitgevoerd aanvullend boor- en proefsleuvenonderzoek, een zestal vindplaatsen uit de Bronstijd en mogelijk ook uit de Steentijd ontdekt. In overleg met de provincie is er in september 2023 een definitieve vindplaatsselectie gemaakt (zie bruine vlakken met cijfers op Bijlage 2). De vindplaatsen 1-zuid en 3 zijn in het najaar van 2023 vlakdekkend opgegraven. Vindplaats 6 betreft een kleine vindplaats uit de Steentijd en deze zal naar verwachting in de zomer van 2024 worden opgegraven. Vindplaats 4 ligt in de randzone en kan in-situ behouden blijven door een kleine aanpassing van het herinrichtingsplan.

Foto archeologische opgraving

De bruikbare (of bruikbaar te maken) klei wordt in tijdelijke depots gezet. Vanuit deze tussendepots kan de klei dan naar de uiteindelijke afnemers worden vervoerd. Ten behoeve van deze afvoer is een interne asfaltweg aangelegd welke aansluit op de Van Heemstraweg (zie rode lijn op kaartbijlage 2) en die inmiddels doorloopt tot bijna aan het viaduct Betenlaan. Deze weg vormt in de toekomst de basis voor het hier geplande fietspad. Door de aanleg van deze interne rijroute is het niet nodig om bestaande wegen als Geerstraat en Koningstraat te belasten met kleitransporten.

De in eerdere Werkplannen aangegeven depotterreinen zijn inmiddels voor een behoorlijk deel gevuld. Een aantal van deze in eerdere jaren aangelegd depots zijn reeds of worden nu afgevoerd. In 2024 zullen aan de zuidoostzijde van de Westplas nog nieuwe depots in gebruik worden genomen (o.a. tussen hoogspanningslijn en N322 en langs de Betenlaan). De depots zijn met een okerkleur aangegeven op kaartbijlage 2. Tevens is/wordt klei in depot gezet in het hoogwatervrije terrein tussen de Voorhaven en de dijk. Transport van klei richting de Voorhaven (bij afvoer per schip) zal plaatsvinden via de nieuwe ontsluitingsweg tussen Van Heemstraweg en Waalbandijk die in het najaar van 2018 werd gerealiseerd. Binnen het gebied van de Voorhaven is een interne rijroute gerealiseerd naar een laadbrug die is afgemeerd aan de oever van de haven.

Het niet-bruikbare deel van de klei wordt volgens een goedgekeurd en ecologisch onderbouwd Herinrichtingsplan nuttig toegepast in de verondieping van de randzone van de Uivermeertjes (met name binnen het deelgebied Uitbreiding-Zuid). Het eerste deel is inmiddels gevuld en afgewerkt op eindniveau (zie egaal groene vlak op kaartbijlage 2). Inmiddels is gestart met het tweede en derde deel van deze herinrichting (zie groen gearceerde vlakken). De ecologische kwaliteit van de Uivermeertjes zal daarmee aanzienlijk kunnen toenemen. Eind 2023 was ruim 450.000 m³ klei uit de Geertjesgolf-locatie nuttig toegepast in deze verondieping. Zodra daarvoor voldoende ruimte is vrijgemaakt zal worden gestart met het toepassen van deze grondstroom in het schiereiland dat in de Westplas komt op de hoek Geerstraat – Koningstraat. Dat zal naar verwachting niet eerder kunnen dan eind 2024/begin 2025.

Foto Herinrichting oever Uivermeertjes

1.2.3 Zandwinning en voorscheiding Westplas

Vanuit het eerste deel van de Westplas is in 2018 gestart met de winning van zand door exploitant Sagrex van de naastgelegen Uivermeertjes. Dat zand werd verpompt naar de installatie van Sagrex bij de Uivermeertjes. Begin 2023 is de winning door Sagrex stopgezet. De diesel aangedreven profielzuiger Uiver van Sagrex is overgenomen door Geertjesgolf en is/wordt ingezet voor het nawinnen van de taluds en voor opspuitwerkzaamheden van het toekomstige schiereiland.

Vanuit het eerste vak dat is ontstaan door de winning van Sagrex is medio 2021 gestart met de winning, voorscheiding en ontwatering en transport per transportband van zand vanuit de Westplas naar de Voorhaven. De daarvoor benodigde installatie (met rode sterren aangegeven op kaartbijlage 2) is inmiddels volop in bedrijf.

Luchtfoto's medio 2021

Een tweetal elektrisch aangedreven zuigers (Rotterdam 58 en IJsselmeer) zijn in 2021 aangevoerd en ingezet in de Westplas. Door Liander is in 2020 een speciale stroomkabel aangelegd vanuit het onderstation in Druten om samen met de bestaande stroomvoorziening bij de Voorhaven te zorgen voor voldoende stroom voor de elektrische voeding van het gehele project. In het najaar van 2022 is er gestart met de bouw van een eigen zonnepark ten noorden van de Van Heemstraweg. Vanaf begin 2023 levert dit park groene stroom aan de installaties die werkzaam zijn in het project Geertjesgolf. Er wordt geen stroom terug geleverd aan het net omdat daarvoor op dit moment geen ruimte is bij Liander.

Medio 2023 is er een extra elektrische booster ingezet (blauwe stip op kaartbijlage 2) welke gekoppeld is aan de zandzuiger Rotterdam 58. De persafstand van deze zuiger naar de voorscheidingsinstallatie werd namelijk te groot.

Foto Boosterstation

Luchtfoto november 2022

Binnen de taludzone wordt een werkwijze gevolgd waarbij de profielzuigers evenwijdig winnen aan het talud en daarbij laagsgewijs van boven naar beneden werken. Buiten de taludzone gelden geen specifieke beperkingen.

1.2.4 Zandwinning en productie Voorhaven

Medio 2018 is vanuit een daartoe uitgebaggerd startvak begonnen met het winnen en produceren van zand in de Voorhaven. Dit vond tot en met eind december 2019 plaats door middel van de klasseerinstallatie Yvonne met bijbehorende profielzuiger Emmy van Dekker Zandbaggerbedrijf BV. Deze installatie is eind december 2019 vertrokken naar een volgend project. In 2021 zijn successievelijk de klasseerinstallaties Rotterdam 55 van Dekker en de Vierlingsbeek van Smals in de Voorhaven gearriveerd en deze installaties hebben het zand en grind uit het resterende deel van de haven gewonnen. Er is alleen in het meest oostelijk gelegen deel van de Voorhaven nog wat materiaal blijven zitten. Dat resterende materiaal zal vanaf 2024 met de Zandpoort van Smals worden opgezogen en in schepen worden afgevoerd (zie blauw gearceerde deel van de Voorhaven op kaartbijlage 1).

In augustus 2021 is gestart met het voeden van de inmiddels geëlektrificeerde Rotterdam 55 met zand dat door middel van de westelijke pipeconveyer wordt aangevoerd vanaf de Westplas. De Vierlingsbeek, die bij aankomst in de Voorhaven eveneens werd geëlektrificeerd, wordt vanaf begin februari 2022 gevoed met de oostelijke pipeconveyer en de daarop aansluitende trogband. In de periode december '22 / januari '23 zijn op beide installaties nog aanpassingen doorgevoerd om de overlast van laagfrequent geluid terug te dringen. Deze actie is inmiddels succesvol afgerond.

1.2.5 Overige werkzaamheden

Aanleg vervangende A-watergangen

De vervangende A-watergangen rondom de Westplas (zowel aan de noordzijde als aan de zuidzijde) zijn inmiddels geheel gerealiseerd en in bedrijf genomen en in eigendom overgedragen aan het Waterschap Rivierenland (zie blauwe lijnen op kaartbijlage 2). Dat betekent dat de bestaande A-watergangen met bijbehorende kunstwerken binnen de winlocatie inmiddels zijn afgekoppeld en hun functie hebben verloren.

Afsluiten werkgebied

Rondom de hele Voorhaven is inmiddels een afrastering geplaatst en de opgehoogde terreinen zijn zoveel mogelijk weer ingezaaid met gras en worden beheerd middels begrazing (met groen aangegeven terreinen op kaartbijlage 1).

Door de aanleg van de nieuwe A-watergangen is er aan de noordrand van de Westplas inmiddels een natuurlijke barrière ontstaan. Het aantal toegangen tot het werkgebied is bovendien verder beperkt door het plaatsen van afrasteringen en toegangshekken en stalen buizen. Met het verwijderen van de Koningsstraat en het doortrekken van de aanwezige A-watergang is ook daar de voormalige toegang vervallen. Toegang voor enkele grondgebruikers moet echter mogelijk

blijven en die vindt in overleg plaats via de Dwarssteeg en via de interne bouwweg.

Plaatsen projectborden

Op een aantal opvallende plekken (o.a. langs de Van Heemstraweg en langs de N322) en op het hoogwatervrije terrein zijn projectborden met informatie over het project geplaatst en zitbanken met prullenbakken welke gebruikt kunnen worden door toeschouwers die de werkzaamheden willen bekijken.

Verleggen nutsleidingen

De verlegging van alle kabels en leidingen die in de weg lagen voor het realiseren van de Westplas is inmiddels geheel afgerond. Ook de hoofdtransportleiding van Vitens ter plaatse van de Oostplas is in 2021 omgelegd parallel aan de N322.

Wandelpaden

In het voorjaar van 2020 is het Klompenpad van Winssen (Ambts- en Rijkspad) aangelegd en in 2022 officieel geopend. Een belangrijk deel van deze inmiddels druk bezochte wandelroute van 15 km valt samen met delen van het project Geertjesgolf (oeverzone Waal en ringkade rondom Voorhaven, langs het zonnepark en via het schouwpad langs de noordelijke A-watergang van de Westplas etc.).

Inrichten noordelijke randzone

De randzone aan de noordzijde van de Westplas is inmiddels klaar. De notenbomen die hier in 2015/2016 zijn aangeplant zijn in 2021 voorzien van een boomkorf en er is een raster langs de nieuwe A-watergang aangebracht zodat ook hier, net als rondom de Voorhaven, het beheer kon gaan plaatsvinden middels begrazing door Galloways. Het hiervoor genoemde Klompenpad loopt door dit ingerichte gebied.

Zodra de hele noordelijke randzone klaar is volgt er ook nog een nieuw aan te leggen fietspad incl. 2 fietsbruggen. De uitvoering daarvan zal naar verwachting in 2025/2026 aan de orde zijn.

In 2022 zijn er enkele zitbanken gerealiseerd die gemaakt zijn van hout van de in een eerdere fase gekapte eikenbomen langs de Verlengde Geerstraat.

2 In te zetten materieel

Het in deze fase in te zetten materieel zal hoofdzakelijk bestaan uit:

- 2 à 3 rupskranen met 3500-liter bak voor het ontgraven en beladen
- afhankelijk van de rijafstand 2-5 vrachtwagens (10X8) per rupskraan voor het transport binnen het project en de externe afvoer van klei per as
- per ontgravingslocatie een shovel voor het onderhouden van de bijbehorende platenbaan
- pompen voor putbemaling tijdens de afdekverwijdering vanwege de ligging van de zandspiegel ten opzichte van het grondwaterpeil
- per depotlocatie een bulldozer of kraan
- laadpontons en schepen voor de eventuele afvoer van klei over water
- enkele zelfzuigers (waaronder Cilinka) voor het nawinnen van de fijne fractie en het verder uitdiepen van de Voorhaven
- klasseerinstallatie Rotterdam 55 in de Voorhaven
- klasseerinstallatie Vierlingsbeek in de Voorhaven
- winzuiger Zandpoort voor winnen zand aan oostzijde Voorhaven
- profielzuigers Rotterdam 58 met booster en IJsselmeer in de Westplas
- profielzuiger Uivermeertjes voor nawinning taluds Westplas
- schepen voor de afvoer van zand en grind
- transportbanden
- voorscheidingsinstallatie

en ondersteunend materieel als tankauto voor aanvoer brandstof, waterwagen voor stofbestrijding, veegwagen etc.

3 Rijroutes

Zoals reeds staat aangegeven bij paragraaf 1.2.2 wordt er voor het interne transport vanaf de plaats van ontgraving naar het tussendepot of de toepassingslocatie in Uivermeertjes gebruik gemaakt van de in 2017 aangelegde nieuwe (tijdelijke) asfaltweg vanaf de Van Heemstraweg. Daarnaast wordt er tussen de plaats van ontgraving en deze asfaltwegen en tussen deze asfaltwegen en de actuele stortlocatie op het depotterrein (zo nodig) gewerkt met banen van stalen rijplaten die telkens zullen opschuiven naarmate het werk vordert.

In het najaar van 2018 is een belangrijk deel van een nieuwe ontsluitingsweg (Hoekgraaf) tussen de Van Heemstraweg en het industrieterrein van Deest gerealiseerd en die weg doet tevens dienst als transportroute voor de afzet van klei richting de Voorhaven. Begin 2022 is ook het laatste deel van deze ontsluitingsweg tot aan de Munnikhofsestraat gerealiseerd en is de weg als openbare weg opengesteld. Het eigendom van deze weg zal in 2023/2024 worden overgedragen aan de gemeente Druten.

4 Depots

Zoals reeds staat aangegeven in hoofdstuk 1 zal er in deze fase gebruik worden gemaakt van tussendepots in de noordwesthoek van de Westplas en langs de Maas en Waalweg (m.u.v. de zone onder de hoogspanningsmasten) en op het hoogwatervrije terrein van de Voorhaven.

5 Overige aandachtspunten

5.1 Uitzetwerk

Er zal geen afzonderlijk uitzetwerk met piketten plaatsvinden. De vergunningslijnen worden omgezet in een machinebesturingsmodel waardoor de uitvoering geheel via GPS-besturing zal plaatsvinden. Middels revisiemetingen zal de uitvoering worden gemonitord.

5.2 Inventarisatie flora en fauna

Er wordt gewerkt via de gedragscode van FODI. Ieder deelterrein wordt voordat de werkzaamheden ter plaatse starten door een deskundige bioloog gecheckt op de aanwezigheid van flora en fauna teneinde verstoring te voorkomen (Hans Hovens van adviesbureau Faunaconsult). Dit geldt tevens voor de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen.

5.3. Wijze van realisatie van taluds

Het deel van het talud dat gerealiseerd wordt middels een zuiger zal worden uitgevoerd op een zodanige wijze dat de zuiger bij het maken van de taluds van boven naar beneden werkt in laagdiktes van maximaal 12 meter water boven de zuigmond en daarbij evenwijdig aan het talud wint (zie ook paragraaf 1.2.3).

5.4 KLIC-melding

Is voor aanvang van het werk uitgevoerd door de aannemer. Tekeningen zijn (in digitale vorm) op het werk aanwezig.

5.5 Natuurtechnische begeleiding

Er is in deze fase nog nauwelijks sprake van herinrichtingswerkzaamheden die een natuurtechnische aanpak vragen.

5.6 Aanbrengen beplanting

De boomweides met notenbomen aan de noordzijde van de Westplas zijn reeds in de winter van 2015/2016 aangeplant conform de in de Staalkaart Herinrichting (bijlage bij vergunningsaanvraag) opgenomen eisen.

In het plantseizoen 2023/2024 zullen langs het begin van de Dwarssteeg en op het perceeltje bij het geplaatste ooievaarsnest nabij de Betenlaan bomen worden geplant. De begin 2023 aangeplante haag langs de oostzijde van het zonnepark heeft het zwaar gehad en vertoont veel uitval. De dode planten zullen worden vervangen.

5.7 Grondbalans

In het voorjaar van 2023 is er voor het eerst een grondbalans opgesteld. Begin januari 2024 zal de Westplas geheel worden gepeild. Met behulp de verkregen peildata kan worden bepaald hoeveel materiaal is blijven zitten voor toepassing in de reconstructie en daarmee zal de grondbalans worden geactualiseerd. Deze grondbalans zal dit voorjaar ter controle separaat worden toegezonden aan de provincie Gelderland en maakt daarom nu geen deel van dit Werkplan.

5.8 Peilschaal

Conform voorschrift 20 is in zowel in de Westplas als in de Uivermeertjes een peilschaal geplaatst. De waarnemingen zullen ook in 2024 maandelijks (1^e werkdag van de maand) worden geregistreerd.

5.9 Termijn afronding werkzaamheden

Speelt in het kader van deze fase nog geen rol.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Werkvak Voorhaven

Bijlage 2

Werkvak Westplas

